

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2026**

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Etyka lekarska
Kod przedmiotu*	EI/ D
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Kierunek studiów	Kierunek Lekarski
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	V rok, semestr 9
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Prof. nadzw. dr hab. n. med. R. Krajewski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. nadzw. dr hab. n. med. R. Krajewski

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
9					15				1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zapoznanie się (przeczytanie) z przynajmniej 1 z pierwszych pięciu pozycji literatury podstawowej oraz z Kodeksem Etyki Lekarskiej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Poznanie roli etyki w funkcjonowaniu społeczeństw i grup zawodowych oraz podstawowych metod argumentacji etycznej i podejmowania decyzji etycznych.
C ₂	Zrozumienie i umiejętność uzasadnienia lekarskich norm etycznych oraz wzorców postępowania w praktyce medycznej.
C ₃	Poznanie najważniejszych problemów etycznych występujących w pracy lekarza: w relacjach pacjent-rodzina-lekarz, lekarz-administracja, lekarz-przemysł medyczny, pomiędzy lekarzami, związanych z prokreacją, z przeszczepianiem narządów i tkanek, końcowym okresem życia pacjentów, badaniami naukowymi.
C ₄	Nabywanie umiejętności zastosowania zasad i metod etyki do sytuacji występujących w codziennej praktyce medycznej.
C ₅	Zrozumienie relacji pomiędzy fachową wiedzą medyczną, zasadami etycznymi a przepisami prawa.
C ₆	Poznanie podstawowych przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu lekarza.
C ₇	Poznanie regulacji prawnych dotyczących praw pacjenta, zgody na leczenie, informowania o stanie zdrowia, tajemnicy lekarskiej.
C ₈	Poznanie podstawowych zasad odpowiedzialności lekarzy za postępowanie niezgodne z zasadami wykonywania zawodu oraz naruszenie zasad etyki lekarskiej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;	D.W16.
EK_02	przestrzega praw pacjenta, w tym: prawa do ochrony danych osobowych, prawa do intymności, prawa do poszanowania godności, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego, prawa do świadczeń zdrowotnych, prawa do zgłaszania niepożądanego	D.W17.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	działania produktu leczniczego oraz prawa do godnej śmierci	
EK_03	Zna zasady informowania pacjenta o stanie jego zdrowia i proponowanych działaniach medycznych, w tym przekazywania informacji niepomyślnych i uzyskiwania zgody na leczenie	D.U6.
EK_04	Potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych oraz potrafi zastosować normy etyczne odnoszące się do tych działań	D.U13.
EK_05	Potrafi rozpoznawać etyczny wymiar decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktualne od normatywnych	D.U14.
EK_06	Potrafi przestrzegać praw pacjenta i przekładać je na obowiązki pracowników medycznych oraz analizować relacje pomiędzy prawami a obowiązkami	D.U15.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka seminarium

Treści merytoryczne
Etyka jako dział filozofii. Źródła norm etycznych. Relacje pomiędzy zasadami etycznymi a przepisami prawa. Najważniejsze systemy etyczne i sposoby argumentacji etycznej oraz podejmowania decyzji etycznych.
Etyka lekarska – omówienie pojęć ogólnych. Rozwój etyki lekarskiej. Dokumenty dotyczące etyki i bioetyki: Deklaracja Genewska WHO, Deklaracja Helsińska i Tokijska, Konwencja Rady Europy o ochronie człowieka i godności osoby. Kodeks Etyki Lekarskiej.
Najważniejsze zagadnienia etyczne w pracy lekarzy. Bioetyka i problemy związane z postępem nauk medycznych. Aspekty etyczne badań naukowych w medycynie. Problemy etyczne związane z prokreacją, transplantacją, terapią w okresie kończącego się życia.
Prawa pacjenta i wynikające z nich obowiązki lekarzy i pracowników medycznych. Tajemnica lekarska. Relacje pacjent-lekarz. Zasady informowania chorych i ich rodzin. Zgoda chorego na leczenie.
Postępowanie lekarzy po wystąpieniu niepowodzeń leczniczych i błędów medycznych. Aspekty etyczne relacji lekarzy z przemysłem i administracją oraz relacji z innymi lekarzami i pracownikami medycznymi.

Podstawy prawa medycznego. Zasady prawne wykonywania zawodu lekarza. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentyści. Organizacja prawna ochrony zdrowia. Zawody zaufania publicznego. Ustawa o izbach lekarskich.

Tryby odpowiedzialności, którym podlegają lekarze i lekarze dentyści. Podstawy odpowiedzialności karnej, cywilnej, zawodowej. Inne tryby odpowiedzialności. Prawa lekarzy. Rzecznik Praw Lekarzy przy Okręgowych Izbach Lekarskich.

3.4 Metody dydaktyczne

Seminarium: Wykład z prezentacją multimedialną, Dyskusja; Praca indywidualna; Praca w grupach; Indywidualne odpowiedzi na zadawane pytania.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-EK_02	Zaliczenie pisemne	SEM.
EK_03-EK_06	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	Sem.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa.

Zaliczenie pisemne testowe oraz pytania otwarte:

A: Pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania;

B: Pytania z zakresu wiadomości do rozumienia;

C: Rozwiązywanie zadania pisemnego typowego;

D: Rozwiązywanie zadania pisemnego nietypowego;

- za niewystarczające rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B = ocena 2,0

- za rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B możliwość uzyskania max. oceny 3,0

- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C możliwość uzyskania max. oceny 4,0

- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C + D możliwość uzyskania oceny 5,0

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Kolokwium pisemne

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności (EK_03, EK_04, EK_05, EK_06):

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest bardzo dobrze przygotowany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, rzadko dokonując błędnej oceny

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, niekiedy popełniając błędy, często jest korygowany

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie posiada zdolności rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i nie odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15

Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	26
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beauchamp T.L., Childress J.F.: Zasady etyki medycznej. Wydawnictwo Książka i Wiedza, Warszawa, 1996. 2. Biesaga T.: Elementy etyki lekarskiej. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2006. 3. Brzeziński T.: Etyka lekarska. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011. 4. Łuków P., Pasierski T.: Etyka medyczna z elementami filozofii. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa, 2014. 5. Szewczyk K.: Etyka i deontologia lekarska. PAU, Kraków, 1994. 6. Kubiak R.: Prawo medyczne. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa, 2014. 7. Kodeks Etyki Lekarskiej, Naczelna Izba Lekarska, 2010
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fiutak A., Podleśny T., Kozik M., Szczerba P., Zblewska-Wrońska K.: Odpowiedzialność prawna pracowników medycznych, Przepisy - Przykłady - Orzecznictwo. C.H. Beck, 2013. 2. Krajewski R., Gałązka A. (red.): Podstawy umiejętności komunikacyjnych oraz wybrane zagadnienia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. http://nil.org.pl/__data/assets/pdf_file/0019/103663/Podrecznik_NIL.pdf. 3. Nesterowicz M: Prawo Medyczne, Wydanie IX, Wyd. Dom Organizatora, Toruń 2010

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej